

**UCHWAŁA NR XXV.170.2020
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ**

z dnia 17 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r., poz.713 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020 r., poz. 218 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Golub-Dobrzyń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Golub-Dobrzyń

Artur Kaszyński

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz.U. z 2020 r., poz. 1378

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz.U. z 2020 r., poz. 956

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021- 2025**

Spis treści

- Wprowadzenie.
- I. Przemoc w rodzinie w świetle prawa.
- II. Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Golub-Dobrzyń.
- III. Cel programu.
- IV. Realizatorzy programu i ich zadania.
- V. Źródła finansowania programu.
- VI. Monitorowanie programu.

WPROWADZENIE

We współczesnym świecie przemoc stała się zjawiskiem wszechobecnym. Coraz częściej słyszymy o aktach przemocy w domach, w szkołach, na ulicy i wielu innych miejscach. Coraz głośniejsze są głosy mówiące o przemocy wśród nieletnich, o przemocy w rodzinach, o przemocy wobec dzieci.

Doświadczenie przemocy wiąże się z cierpieniem, nie tylko fizycznym, ale przede wszystkim psychicznym. Każdy rodzaj przemocy wywołuje u ofiary szereg negatywnych skutków, które powodują zaburzenia w jej codziennym funkcjonowaniu.

Przemoc w rodzinie jest chyba najgorszym rodzajem przemocy, bowiem przemoc ta doświadczana jest od najbliższych osób, od których powinno dostawać się miłość, dobro i zrozumienie.

Do niedawna jeszcze przemoc domowa była tematem tabu - poczucie „fałszywego wstydu” oraz tolerancja społeczeństw na przemoc wobec członków rodziny nakazywało milczenie wobec negatywnych zjawisk występujących w życiu rodzinnym.

Mimo, że przemoc w rodzinach przestaje być tematem tabu i zmalało społeczne przyzwolenie na domową agresję to tysiące ofiar pozostaje nadal w ukryciu. Lęk czy wstyd nie pozwalają ofierze mówić głośno o swojej krzywdzie. W dalszym ciągu o tym, że w danej rodzinie występuje problem przemocy, interweniujący dowiadują się z anonimowych telefonów, od sąsiadów czy w przypadku rozwiązywania innego problemu społecznego.

I. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE PRAWA

Ujawnienie problemu przemocy wewnątrzrodzinnej, w wielu krajach świata zaowocowało nie tylko rozwojem badań ale również dalszym rozwojem systemów ochrony prawnej oraz utworzeniem efektywnych struktur pomocy ofiarom i sprawcom.

W Polsce w ostatnich latach również obserwuje się ten proces. Jako pierwsi działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podjęli psycholodzy, jednak od początku widoczna była konieczność zintegrowania działań terapeutycznych z działaniami prawnymi, podejmowanymi w realizacji wspólnego celu – ochrony ofiar przestępstw w rodzinie przed dalszym krzywdzeniem

Pierwszym usystematyzowanym działaniem prawnym była policyjna procedura interwencyjna „Niebieskie Karty”. Dokument ten został wprowadzony w 1998r. przez Komendanta Głównego Policji, a opracowany został przy udziale Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA).

Generalnym założeniem powstania procedury było utworzenie standardu postępowania policjantów stykających się z problemem przemocy w rodzinie dla całego kraju i ujednolicenie powstających przy tej okazji dokumentów. Ponadto zakładano cele dodatkowe, takie jak tworzenie lokalnych systemów pomocy ofiarom przemocy przy współpracy różnych osób, instytucji i organizacji; podejmowanie systemowych działań w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą; wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie; angażowanie się osób i instytucji w pomoc ofiarom przemocy, co w efekcie miało przyczynić się do zmniejszenia skali tego zjawiska.

Procedura „Niebieskich Kart” przyczyniła się do lepszego rozpoznania skali zagrożenia przemocą. Policjanci w wielu przypadkach byli pierwszymi osobami informującymi ofiary przemocy o przysługujących im prawach, a także o instytucjach i organizacjach zobowiązanych do udzielenia im pomocy i wsparcia. Dzięki ich działaniom wiele osób zdecydowało się szukać pomocy, wyjścia z sytuacji, która dotychczas wydawała im się beznadziejna.

Ważnym etapem jednak w ustawodawstwie polskim w zakresie zapobiegania krzywdzeniu i maltretowaniu osób najbliższych było uchwalenie w lipcu 2005 roku ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie opisuje nie tylko obszary i rodzaje przemocy, ale również narzędzia i działania służące ochronie członków rodziny przed przemocą z wykorzystaniem rozwiązań, które znowelizowana ustawa wprowadziła do innych aktów prawnych, m.in. do kodeksu karnego, kodeksu postępowania karnego, kodeksu karnego wykonawczego. Ustawa określa również formy pomocy osobie dotkniętej przemocą m.in. poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne, interwencję kryzysową i wsparcie, ochronę przed dalszym krzywdzeniem poprzez odizolowanie sprawcy lub zakaz kontaktowania się z ofiarą, a na żądanie osoby pokrzywdzonej, zapewnienie schronienia w specjalistycznym ośrodku. Zapisy ustawy zakładają udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na wielu płaszczyznach, w oparciu o interdyscyplinarne, wspólne działania służb: policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, także kuratorów, prokuratorów oraz członków organizacji pozarządowych. Przedstawiciele tych podmiotów mają obowiązek ze sobą współpracować w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych powołanych do bezpośredniej pracy z rodziną.

Istotnym jest, że obok ochrony i udzielenia pomocy ofiarom, ustawa przewiduje dwa inne, również ważne działania:

- oddziaływania korekcyjno-wychowawcze wobec sprawcy, których celem jest ograniczenie zachowań agresywnych,
- podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Pomoc sprawcy w powstrzymywaniu się od aktów przemocy jest co najmniej równie ważna, jak pomoc ofierze, która już doznała przemocy a edukacja społeczeństwa powinna doprowadzić do powszechnego poglądu, że przemoc nie jest prywatną sprawą rodziny ani kwestią obyczajową, ale problemem naruszania podstawowych praw i wolności człowieka.

II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE GOLUB-DOBRZYŃ

W Polsce nie ma zbiorczego kompendium zawierającego dane dotyczące przemocy w rodzinie. Nad wyraz trudna do określenia jest skala zjawiska zarówno na poziomie ogólnopolskim jak i lokalnym. Trudność ta związana jest min. z mnogością instytucji pośrednio i bezpośrednio analizujących przypadki stosowania przemocy w rodzinie - źródłem informacji na temat tego problemu są policyjne statystyki ukazujące liczby przeprowadzonych interwencji i prowadzonych postępowań przygotowawczych, dane instytucji wymiaru sprawiedliwości, placówek udzielających pomocy osobom krzywdzonym przez najbliższych oraz pracujących ze sprawcami, czy też badania opinii publicznej o charakterze ogólnopolskim i lokalnym. Sama problematyka tego zjawiska jest kwestią niezwykle delikatną i niezmiernie drażliwą, często skrywaną przez osoby doświadczające przemocy dlatego oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy. W związku z powyższym pojawiają się liczne bariery metodologiczne, na które napotykają badacze w procesie badawczym.

Do 2011 roku do oceny zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Golub-Dobrzyń służyły informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w oparciu o dane sporządzone na podstawie procedury „Niebieskie Karty”. Informacje te dotyczyły liczby stwierdzonych interwencji domowych, podczas których dochodziło do aktów przemocy lub jej wielokrotnych przejawów. Statystyki prowadzone przez policję obejmowały wyłącznie zgłoszone przypadki stosowania przemocy, czyli takie, których konsekwencją była interwencja policji.

Od 2012 roku, od kiedy uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart” są inne instytucje, a każda założona Niebieska Karta trafia do Zespołu Interdyscyplinarnego, dane te są szersze chociaż i tak przedstawiają zaledwie pewien odsetek tego zjawiska, bowiem obrazują wyłącznie liczby zgłoszonych aktów przemocy w rodzinie.

Skalę zjawiska na podstawie liczby wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Golubiu-Dobrzyniu w latach 2017-2019.

Lp.	Liczba założonych Niebieskich Kart (NK) przez:	2017	2018	2019
1	Policję	26	22	23

2	GOPS	0	1	3
4	Oświatę	1	0	0
5	Ochronę Zdrowia	0	1	0
6	Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
7	RAZEM założonych NK:	27	24	26
8	Liczba rodzin objętych procedurą NK łącznie (założone w roku sprawozdawczym i kontynuowane z lat poprzednich)	33	30	28
9	Liczba zakończonych procedur NK	20	21	15
10	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
11	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	86	74	102
12	Szkolenia dla pracowników pomocy społecznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Zespole Interdyscyplinarnym.

Z danych zawartych w tabeli wynika, że nadal najczęściej przypadków przemocy zgłaszanych jest na policję. W badanym okresie nie odnotowano znacznego spadku, ani też znacznego wzrostu wszczynanych procedur „Niebieskich Kart”.

Skala zjawiska w gminie nie jest niepokojąca, jednak należy podejmować odpowiednie działania prewencyjne celem uniknięcia eskalacji problemu.

III. CEL PROGRAMU.

1. CEL GŁÓWNY

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zakłada rozwój spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Golub-Dobrzyń, podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy i zapewnienie im pomocy oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców poprzez edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie ich agresywnych zachowań oraz postaw.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE

2.1 Zapewnienie pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej.

Działania:

- systematyczny monitoring rodzin z występującym problemem przemocy w rodzinie,
- zapewnienie kompleksowej pomocy (psychologicznej, medycznej, socjalnej, zawodowej) rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny poprzez indywidualne wsparcie przez pracownika socjalnego w ramach jego pracy socjalnej w rejonie,
- zapewnienie bezpiecznego schronienia członkom rodziny doświadczającym przemocy w przypadkach tego wymagających,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz umożliwienie i ułatwienie dostępności do niego,
- aktualizowanie bazy informacyjnej na stronie internetowej na temat możliwości uzyskania pomocy.

2.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Golub-Dobrzyń.

Działania:

- zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie,
- promocja dobrych praktyk w zakresie zasad współpracy między podmiotami lokalnymi,
- szkolenia w zakresie partnerstwa i współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (szkolenia dla pedagogów, policji, pracowników socjalnych, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, sędziów, prokuratorów itd.),
- rozwój wiedzy oraz wymiana doświadczeń, m.in. poprzez udział w konferencjach na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- udział w szkoleniach w celu wspierania działalności zespołu interdyscyplinarnego w realizacji procedury „Niebieska Karta” i poprawy jakości świadczonych usług osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- rozwój współpracy na poziomie lokalnym pomiędzy grupami zawodowymi mającymi bezpośredni kontakt z rodziną (pracownik socjalny, pedagog, pielęgniarka środowiskowa, lekarz pierwszego kontaktu, kurator sądowy, dzielnicowy),
- zapewnienie poradnictwa i wsparcia w formie grup wsparcia lub superwizji. dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc,
- rozwój infrastruktury podmiotów udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług,
- przystępowanie gminy do programów projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony osób doświadczających tej przemocy,
- inspirowanie organizacji pozarządowych do realizacji programów dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz promocja dobrych praktyk.

2.3. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie

Działania:

- podnoszenie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyn i skutków przemocy rodzinie,
- podnoszenie poziomu świadomości osób pokrzywdzonych przemocą o problemie przemocy domowej; poprawa rozumienia sytuacji, szerszego spojrzenia na zjawisko przemocy,
- wzmacnianie wiary ofiar przemocy domowej co do możliwości uzyskania wsparcia,
- wzmacnianie emocjonalne i terapeutyczne osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- propagowanie i wspieranie działań mających na celu edukację o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie: pogadanki, spotkania,
- promowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie,
- promowanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH ZADANIA.

Do podmiotów zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w ramach niniejszego programu należą:

1. **Policja** – do jej podstawowych zadań należy m.in: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi, wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Do działań policji mających na celu ochronę ofiar przemocy domowej, podejmowanych zgodnie z obowiązującym prawem należą: interwencja, sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa), zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia, wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku stwierdzenia bądź popełnienia przestępstwa, zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa oraz podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy. Osoby wzywające policję mają prawo do uzyskania od policjantów zapewnienia im doraźnego bezpieczeństwa i uzyskania informacji o przysługujących prawach osobom doznającym przemocy oraz o możliwościach i miejscach gdzie mogą szukać wsparcia.

2. **Prokuratura** - przyjmuje od ofiar i świadków przemocy zawiadomienia o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym, wszczyna postępowania przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo, wyjaśnia okoliczności czynu, zebrania i zabezpieczenia dowodów, ujęcia sprawcy, w uzasadnionym przypadku może wnioskować do Sądu o zastosowaniu środków zapobiegawczych wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego lub tymczasowego aresztowania.
3. **Sąd Rejonowy** - fakt ujawnienia przemocy w rodzinie (zwłaszcza gdy w rodzinie wychowują się małoletnie dzieci) może stać się przedmiotem zarówno postępowania karnego, jak i cywilnego, prowadzonego przez wydziały rodzinne. Celem postępowania karnego jest ukaranie sprawcy przestępstwa, natomiast celem postępowania prowadzonego przez wydział rodzinny i opiekuńczy jest podjęcie działań interwencyjnych wobec środowiska rodzinnego dotkniętego przemocą, które mają przede wszystkim doprowadzić do zapewnienia ofiarom ochrony przed dalszym krzywdzeniem, a następnie w dalszej perspektywie zmierzają do zaistnienia w środowisku rodziny zmian, które pozwolą osobom doznającym przemocy na bezpieczne funkcjonowanie. Działania Sądu są działaniem komplementarnym wobec działań pomocowych ze strony pozostałych służb.
4. **Zespół Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym** - służby umiejscowione w wymiarze sprawiedliwości w postaci sądowych kuratorów rodzinnych i karnych stanowią istotny element sprawnego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykonując orzeczenia karne są ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy i ochrony osób pokrzywdzonych. Sprawując dozory nad skazanymi mają oni bezpośredni, bieżący wgląd w sytuację rodziny dotkniętej przemocą, ich autorytet wpływa na powstrzymywanie się sprawcy przed stosowaniem przemocy a także mają realny wpływ na sytuację prawną sprawców w przypadku kontynuowania zachowań przemocowych (składanie wniosków w sprawie zmiany orzeczenia).
5. **Ośrodek Pomocy Społecznej** - celem działania pomocy społecznej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same one nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie, która może być konsekwencją innych dysfunkcji i deficytów w rodzinie lub odwrotnie: przemoc może generować te deficyty i dysfunkcje np. alkoholizm, narkomanię, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, problemy materialne rodziny czy choroby, w tym psychiczne. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich bądź z niej wynikać. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe umożliwiające diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, zakładają „Niebieską Kartę”, przygotowują wszechstronny plan pomocy, monitorują efekty

podjętych działań, pomagają w załatwianiu spraw urzędowych, udzielają szeroko rozumianego poradnictwa (np. prawnego, psychologicznego) lub wskazują miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc, udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy i pomagają w ich uzyskaniu, informują o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazują instytucję i organizacje zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym oferujące schronienie np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach. W razie potrzeby, bądź na życzenie zainteresowanych zwracają się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z jej kompetencjami. W przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamiają organy ścigania.

6. **Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** - picie i nadużywanie alkoholu jest jednym z czynników ryzyka wystąpienia przemocy. Wobec osób uzależnionych od alkoholu, które pod jego wpływem min. znęcają się nad rodziną Komisja może wszcząć procedurę zmierzającą do leczenia odwykowego takiej osoby. Na podstawie wniosku dorosłego domownika lub przedstawiciela którejkolwiek ze służb zaznajomionej z występowaniem problemu, Komisja zaprasza na rozmowę osobę nadużywającą alkoholu i motywuje do kontaktu z placówką odwykową oraz podjęcia leczenia. Jeżeli osoba zgłoszona nie decyduje się dobrowolnie na podjęcie leczenia, Komisja kieruje sprawę do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego, który w oparciu o opinię 2 biegłych zobowiązuje osobę uzależnioną do leczenia odwykowego - stacjonarnego bądź ambulatoryjnego oraz zazwyczaj przydziela kuratora, który ma czuwać nad wykonaniem postanowienia sądu przez tę osobę.
7. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)** - struktura powiatowa pomocy społecznej, zajmuje się profilaktyką oraz problemami rodziny o zasięgu powiatowym w ramach współpracy z samorządami gminnymi z terenu powiatu, w tym m.in. również przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Bezpośrednie działania PCPR w tym zakresie to organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla pracowników gminnych służb działających w tym obszarze. Do ustawowych zadań tej instytucji należy również prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez organizację specjalnych programów korekcyjno-edukacyjnych. Programy te powinny stanowić część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełniać różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.
8. **Zakłady Opieki Zdrowotnej (publiczne i niepubliczne)** - do ich zadań należy ochrona zdrowia i życia. Zjawisku przemocy często towarzyszą uszkodzenia ciała i uszkodzenia zdrowia psychicznego. Placówki służby zdrowia udzielają pomocy medycznej oraz informują o możliwości szukania pomocy. Lekarze pierwszego kontaktu i pielęgniarki środowiskowe mają obowiązek, na prośbę poszkodowanych, wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach

(tzw. obdukcji) a w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia popełnienia przestępstwa - informowania innych służb oraz organów ścigania w tym inicjowania procedury „Niebieskie Karty”.

9. Instytucje oświatowe - oświata obejmuje ogół instytucji: szkoły, przedszkola, świetlice, placówki opiekuńcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Instytucje te poza podstawowym zadaniem kształcenia dzieci i młodzieży zapewniają im również opiekę poza szkołą oraz - mając możliwości oddziaływania na rodziców - wspierają prowadzone przez nich działania wychowawcze. Jednym z zadań pracownika oświaty jest reagowanie na przemoc wobec dziecka. W praktyce działania związane z reagowaniem w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie nauczyciele i wychowawcy podejmują we współpracy z pedagogiem szkolnym. Oświata – podobnie jak policja, pomoc społeczna czy ochrona zdrowia – została wyznaczona do inicjowania procedury „Niebieskie Karty” w każdym przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” wskazuje na konkretne działania jakie mają obowiązek podejmować przedstawiciele oświaty w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie ucznia min.: udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz wsparcia, niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

10. Zespół Interdyscyplinarny – zespoły stanowią obecnie element gminnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Systemy te obejmują poza tym obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Działanie zespołu interdyscyplinarnego ma służyć zintegrowaniu działań instytucji lokalnych (zadania na poziomie strategicznym) i zwiększeniu efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu (działania na poziomie wykonawczym). W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele w/w podmiotów: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi oraz fakultatywnie prokuratorzy i przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na poziomie strategicznym pełnią funkcję planistyczną i koordynującą, polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupy robocze, która pełnią funkcję wspierającą. Realizują one działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie. Posiadane przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów kompetencje i umiejętności, zakres ich możliwości merytorycznych, kadrowych, technicznych i finansowych daje możliwość wzmocnienia skuteczności w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie - przepływ

informacji pomiędzy służbami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy jest tu niezmiernie istotnym elementem.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2021-2025 dokonywane będzie w oparciu o następujące środki finansowe:

- budżet gminy,
- budżet samorządu województwa,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowania zadań własnych,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych,
- fundusz organizacji pozarządowych,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

VI. MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizacja Programu będzie poddawana monitoringowi, który umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie efektywności realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość.

Uzasadnienie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposoby realizacji zadań własnych gminy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego oraz wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak również ochronę ofiar przemocy w rodzinie.

Z dniem 31.12.2020r. traci moc gminny Program w tym zakresie uchwalony w dniu 29 sierpnia 2016 r.. Obowiązki gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie stwarzają konieczność uchwalenia takiego programu na kolejny okres.